

SANTA GALDANA (Ferrerries, 6, g-4)

Antoni Ramis (*Noticias*, 1829, vi, 101) la documenta en el segle XVI. *Vid.* també Joan Coromines i Josep Mascaró Passarius, BSO x, 38.

Nom d'una important cala i d'una alqueria (aquesta pertany al veí terme de Ciutadella, 6, e-3).

Els ferrerriencs diuen *Caldana* en tost de *Galdana*; els ciutadellencs i la resta dels menorquins, *Santa Galdana* o *Santa Caldana*.

Es pot eliminar la teoria que hi intervingui la paraula aràbiga *wadi* perquè això s'aplicaria al barranc d'Algendar, no pas a *Santa Galdana*; i després perquè no donaria compte de la *l* ni de la reducció de *gwa* a *ga*.

És un nom indubtablement mossàrab. Hi ha relació evident amb *Santa Anna*, entre altres raons perquè la possessió o lloc de *Santa Anna* es troba entre el lloc i la cala de *Santa Galdana*, no més que un quilòmetre aproximadament cap a ponent. Si abans de la invasió musulmana es deia *Cala/San/ta Anna*, esdevingué per metàtesi *Santa Caldana*, per obra lingüística dels sarraïns: aquests, coneixent les paraules *san* i *cala*, anteposaren *san* a *cala*. La *ʃ* emfàtica aràbiga se sol convertir en la *d* catalana.

¿Podria ésser el nom d'un altre sant o santa? Es podria pensar en *Santa Càndida*, suposant que la segona *d* s'hagués convertit en *n* per propagació de la nasalitat, i que s'hagués traslladat l'accent a la síl·laba penúltima. També es podria pensar que vingui de *Sanctus Caietanus*, tornat femení per obra dels sarraïns, però no hi hauria explicació clara de la *l* ni una etimologia tan senzilla, per l'explicació del canvi de gènere del nom hagiogràfic. És clar, doncs, que aquestes dues conjectures ja són rebuscades.

SANTANDRIA (Ciutadella, 5, c-5)

St. Andria o *Sta. Andria*, segle XVI (A. Ramis, *Noticias* iv, 31; vi, 99).

Nom d'una cala, i d'una alqueria, coneguda també amb el nom de *Son Pavorde* (pron. *Puvordu*).

Partint de la suposició que aquest nom fos anterior a l'arabització de Menorca, es podria interpretar com CALA SANCTI ANDREI: havent-se convertit, en boca dels mossàrabs, en *Cala Santandrí*, els sarraïns ho haurien interpretat com una nisba o adjectiu en *-ī* (femení *-īya*).

Com que *cala* és femení, per respectar la seva concordança, n'haurien fet *Santandria*.